

Emil Öhmännin Säätiön toimintakertomus

EMIL ÖHMANNIN SÄÄTIÖ SR. on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmannin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Emil Öhmannin Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja.

Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanista, kernaimmin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia. Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan myös muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohtuulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiö myönsi tänä vuonna 4 (vuonna 2019 8) apurahaa saksan kielen, kääntämisen ja saksankielisen kirjallisuuden tutkimukseen yhteensä 45 000 euroa. Henkilökohtaisiin apurahoihin ei myönnetty yliopistokorvauksia. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 37 500 euroa (31 500 euroa vuonna 2019) ja muita apurahoja 7 500 euroa (13 500 euroa). Säätiölle tuli yhteensä 38 (49) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä 516 138 euroa (779 710 euroa). Apurahojen myönnöstä ilmoitettiin ja apurahat julkistettiin Suomalaisen Tiedeakatemian kotisivuilla www.acadsci.fi

MYÖNNETYT APURAHAT

Sabine Grasz, Oulun yliopisto, 3 500 Matka-apuraha datan keräämiseksi Lapissa liittyen tutkimukseen ”Saksankieliset Pohjois-Suomessa – Kieli-identiteetit, monikieliset käytänteet ja kielen säilyminen”.

Lauri Marjamäki, Helsingin yliopisto, 4 000 Työskentely- ja matka-apuraha Herzog August (HAB)-tutkimuskirjastossa tapahtuvaan tutkimustyöhön liittyen tutkimukseen ”Wolfgang Ratken, Christoph Helwigin ja Cas-

par Finckin kielipillinen ja pedagoginen ajattelu”.

Johanna Moilanen, Jyväskylän yliopisto, 12 500 Henkilökohtainen työskentelyapuraha väitöskirjatutkimukseen ”German pronunciation learning and teaching in Finnish context”.

Anna Vuorinne, Turun yliopisto, 25 000 Henkilökohtainen työskentelyapuraha väitöstutkimukseen ”Siirtolaisuuskertomusten etiikka ja politiikka saksalaisessa nykysarjakuvassa”.

lokakuun 12. päivänä Suomalaisen Tiedeakatemian teemaillan yhteydessä.

Apurahahakemukset arvioi kolme säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa. Asiantuntijoilla ei ollut jäävyksiä. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myönnettävistä apurahoista, minkä hallitus hyväksyi muutoksitta. Säätiön hallitus on tutustunut uuden säätiölain edellyttämään lähipiiri-ohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Niille apurahansaajille, joiden suunnitelmassa oli käyttää matka-apurahaansa vuonna 2020, tarjottiin koronapandemiatilanteen vuoksi mahdollisuutta siirtää apurahan käyttö vuodelle 2021 omalla ilmoituksella ilman erillistä perusteltua anomusta.

Kertomusvuonna julistettiin haettavaksi Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksan-instituuttiin Berliiniin. Instituutti-apurahalla katetaan matkat, majoitus ja työpiste instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1.000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimus, ja apurahaa pystyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, jonne hakemuksia saapui kaikkiaan viisi. Instituutti teki säätiön hallitukselle esityksen kahdesta hakemuksesta. Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaan siten, että apurahojen suuruudet olivat 2 000 euroa ja 1 000 euroa.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoito-toimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Anna Mauranen, Kimmo Kaski, Pekka Ilmakunnas, Tuula Linna sekä kutsuttuina asiantuntijoina Pekka Aula, Anders Ekholm ja Ralf Sunell. Säätiössä noudatettiin 7.11.2016 hyväksyttyä ja 6.6.2017 päivitettyä Suomalaisen Tiedeakatemian sijoitusstrategiaa.

Säätiön vuoden 2020 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Tärnan Oy. Säätiön osake- ja korkosalkkua hoiti Nordea ja lisäksi säätiöllä on sijoitus eQ:n kiinteistörahastossa. Säätiön tilintarkastajana toimi professori, KHT Markku Koskela varamiehenään KHT Riku Kärnä.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1.546.532,16 markkaa (260.108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden kirjanpitoarvo 31.12.2020 oli 2 692 862,11 euroa (2 629 002,57 euroa vuonna 2019). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 51 153,09 euroa ylijäämää (168 338,30 euroa vuonna 2019). Tulos on muodostunut pääosin sijoitustoiminnan

tuotosta. Osake- ja korkosijoitusten tuotto oli 6,50 % (23,11 %) ja kiinteistörahaston tuotto 4,95 % (8,06 %).

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön hallituksena toimi vuonna 2018 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti Suomalainen Tiedeakatemia r.y:n hallituksen jäsenet sekä yksi ulkopuolinen jäsen. Hallitus –31.12.2020: hallituksen puheenjohtaja professori Anna Mauranen; varapuheenjohtaja professori Kimmo Kaski, taloudenhoitaja professori Pekka Ilmakunnas; sihteeri professori Tuula Linna; hallituksen jäsenet: professorit Elina Ikonen, Juha Kinnunen, Johanna Mappes, Jari Ojala, Heta Pyrhönen ja Liisa Tiittula.

Säätiön hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.